

(Блиц, 30.11.2009)

У суботу је двојац Слободан Антонић и Ђорђе Вукадиновић објавио отворено писмо председнику и премијеру Републике Србије поводом очекиваног изгласавања прописа који дефинишу аутономију Војводине. Писмо ће „другосрбијанци“ дочекати на нож, баш као што и ове перјанице „првосрбијанске“ мисли на нож дочекују, сваком приликом, па кад је прилика и безначајна, противнички табор.

Човек може да се упита какве сврхе има то отворено писмо када је владајућа гарнитура обезбедила комотну већину за усвајање статута Војводине и закона о преносу надлежности?

Кад здружена опозиција није успела да оспори решења из тих аката, шта могу да учине двојица универзитетских радника? Ништа, рекао бих, осим да охрабре истомишљенике.

Колико је њих? Мислим на истомишљенике. То је тешко утврдити, али овде и није реч о томе да се мери реална снага тандема, који је некима досадио па их не читају, неке нервира па их погрешно читају, а неки им пишу „уважени професори.“ Ради се о томе да је то писмо једна врста моралног и политичког геста који, и кад се не слажете или се само делимично слажете с ауторима, у Србији данас, склонијој заборава него промишљању, представља реткост. Ево неких цитата из тог писма:

„Данашња Србија је исувише мала земља за ‘регион’ каква је Војводина. Србија (без Косова) има 7,5 милиона становника. То значи да њени региони треба да имају највише 800.000 становника. Утемељењем државоликог ентитета од два милиона становника северно од Саве и Дунава унутар Србије се ствара један парадржавни организам и - слично Уставу из 1974. - у саме темеље државе поставља нека врста темпиране институционалне бомбе са одложеним дејством. Ова гломазна етатизована структура, у сваком случају, није и не може бити она толико потребна демократска децентрализација, а још мање функционална регионализација земље за коју се издаје.

Имајући у виду искуство са сличним творевинама из наше ближе прошлости, као и сепаратистичке тенденције које већ увелико постоје код једног дела политичке класе у Војводини, са правом се можемо плашити да ће се, поготово у случају (не)повољних међународних околности, ово новостворено бирократско чудовиште сутра веома лако изметнути у некакву псеудонацију и псеудодржаву. И у политички организам који ће, слично процесу који смо претходних деценија већ видели на делу у Црној Гори, уместо српског (односно црногорског), имати војвођански предзнак.

Стога апелујемо на вас, као тренутно најодговорније политичке личности за судбину земље, да ускратите подршку оваквој погубној концепцији 'децентрализације' Србије. Покрајина Војводина у овом тренутку треба да добије само оне надлежности које су јасно дефинисане у чл. 183 Устава и ниједну надлежност преко тога. Сва остала овлашћења која се овим статутом и законом непромишљено преносе на бирократију у Новом Саду треба задржати и у погодном тренутку, а у оквиру поменути промишљене децентрализације и регионализације, пренети на мање и функционалније регионе - попут Срема, Баната или Бачке - које треба што пре формирати.

Само тако Србија може сачувати толико неопходно државно јединство. Само тако се Србија може сачувати од политичке нестабилности, нових расцепа и нових конфликта. За то сте - именом и презименом - најодговорнији ви који у овом тренутку управљате Србијом. Од те одговорности пред историјом, пред прецима и потомцима ништа вас неће моћи амнестирати. Тим пре што не можете рећи да нисте знали и да нисте на време упозорени."

Мислим да је то гест вредан политичке и друштвене пажње. Сигуран сам да ће на двојац да се оспе дрвље и камење. Али пре него што баците камен, размислите да ли би нам свима било боље када би се разумно јавно дописивали. Још кад би дописивање било благовремено...